

Drugi je Evgenij Grebenko (rojen leta 1812., umrl leta 1848.), ki je bil gojenec nežinskega liceja. Znan je na Ukrajini po svojih maloštevilnih, toda prekrasnih pravljicah, ki so izšle z naslovom „Prikazki“ prvič v Petrogradu l. 1834. V čudovito zalih alegorijah slika težavno življenje preprostega naroda, njegovo uboštvo in nevednost, razbrzdano življenje plemstva, podkupljivost sodišč itd. V pravljici „Roža in hmelj“ predstavlja Grebenko v podobi rože preprosto kmečko ljudstvo, obkoljeno od vseh strani od gospóde, katera mu — kakor hmelj okrog rožnega grma — ne pusti rasti in popeti se do solnčne svetlobe. Grebenko je prevél na maloruščino tudi Puškínovo pesem „Poltava“, ki pa se ne more meriti z izvirkom, ter marsikje celo izpreminja pisateljeve misli. Nekateri liríčni njegovi plódi so tako udomačeni, da jih prepeva celo preprosti narod.

Omenili smo že Nikolaja Kostomárova, ki sicer ni mnogo pisal v maloruščini, toda njegovo imé se tesno druží z zgodovino slovstva maloruskega in z usodo genialnega pesnika Ševčenka. Znan pa je Kostomarov, da je zgodovinar; šest zvezkov njegovih monografij in dva zvezka „Zgodovine ruske“ obsegajo ves zaklad naučne véde sploh; ker pa so pisane v velikoruskem jeziku, zato jih tu le kratko omenjamo.

Kostomarov se je rodil l. 1817. v ostrogoškem okraju, v veroneški guberniji. Vseučilišče je dovršil v Harkovu ter se takoj poprijel zgodovinskih študij. Prebivajoč v Harkovu, ki je bil takrat središče maloruskega slovstva, jel je kmalu sam slovstveno delovati. Že l. 1838. je izdal v posebni knjigi zgodovinsko dramo „Savva Čalij“, l. 1839. „Balade ukrajinske“, leta 1840. pa zbirko pesmij „Vítka“ ter žaloigro „Perijaslavska nič“. Pesmi in pripovedke Kostomarova so se pozneje tiskale v raznih almanahih in v časopisu „Osnovi“. L. 1875. pa so izšla v Odesi vsa njegova dela v maloruskem jeziku z naslovom „Tvorí Jeremije Halkí“. Prvenstva je vredna njegova „Perijaslavska nič (noč)“, ki je pisana dobro in lepo ter spríčuje o moči dramatičnega talenta Kostomarovega, čegar daljši razvoj pa so zabranile razne okoliščine.

Malorusko slovstvo je obogatilo še nekoliko pisateljev, ki pa so zaostajali za doslej navedenimi, zaradi česar so tudi manj znani. Pavel Belecki Nosenkó, sovrstnik Kotljarevskemu, je napisal nekaj pripovedek, ki so bile natisnjene po njegovi smrti leta 1871. v Kijevu. Kirilo Topola je pisal dramatične igre pod naslovom „Čari“, tiskane v Moskvi l. 1837. Ambrož Metlinjski se je več ukvarjal z narodopisjem nego s poezijo; to se sme reči tudi o Mihaelu Maksimoviču, bivšemu profesorju in rektorju kijevskega vseučilišča; vendar pa se njegov prevod pesmi „Slovo o polku Igorjevem“ in nekaterih psalmov Davidovih odlikuje z lepoto národnega jezika.

Brata Pisarevska, Korenicki, Dumitraško-Raič, Semen Metlinjski, so pisali in tiskali v raznih zbornikih za svoj čas dokaj dobre pesmi, ki pa so sedaj že pozabljene. Darovitejši od njih je bil Viktor Zabíla; nekatere njegove liríčne pesni, kakor „Ne ščebeči solovejko na zori ranenko“. „Hude viter velmí v poli'reve, lés lomaje“ in druge, katere je uglasbil Glinka, pojó se še dandanes po vsej Ukrajini. S pesništvom so se ukvarjali še drugi daroviti pesniki, kakor: Ščegolov, Korsun, Afanasijev, toda vsi ti so pripravili samó temelj, na katerem se je

Noša kočevska. (K spisu na str. 279.)

rodil in vzrastel genialni národní pesnik Taras Ševčenko. Predno pa mu posvetimo več pozornosti, vrnimo se še nazaj do časov „Ukrajinskega Vistnika“ ter se spomnimo še druge panoge ukrajinskega plemena, bivajoče v predelih avstrijske države, v Galiciji, na Bukovini in v Ogerski.

Maloruski pisatelji ob početku XIX. stoletja se niso ukvarjali zgolj z leposlovjem, marveč so obdelovali tudi jezik in narodopisno preiskovali svojo domovino. Prvi plod na tem polju je bila „Hramatika ukrajinskaho jazyka“ Pavlovskega, izdana l. 1818., za katero se pojavljajo drugo za drugim národopisna dela. Najpoprej se je pojavil l. 1819. v Petrogradu „Opyt sobranija starinnyh